

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta K 13.—
za četrt K 6.50
za en mesec K 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta K 11.20
za četrt K 5.60
za en mesec K 1.90
S nošiljem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEK

== Inscrtati ==
Enostolpna petilvrsna (7 mm):
za enkrat 10.5 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem obj. vlijanju primeren pop. st.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizbrana lista se ne sprejema. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Sprejema naročajo, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Kdo je kriv?

Nemec Elsner je imenovan za predsednika deželnega sodišča v Ljubljani. Nemec je potemtakem šef justične uprave v naši deželi. Vsa Slovenija se vprašuje: Ali je to sploh mogoče? Vsi brez izjeme smo si v svesti, da pomenja to imenovanje, ki ga je priobčila večrajšnja uradna »Wiener Zeitung«, za našo celotno slovensko narodno in zaupanje v justično upravo, ki je bilo pri nas že dozdej sila omajano, je dobilo s tem novo razpoko, silovito in nevarno. Čustvo krutega razžaljenja na naši narodni časti se druži s strahom, kaj bo.

Politična plat tega imenovanja zahteva z vsa silo odgovora na vprašanje: Odkod je dobila dunajska vlada toliko predrznosti, da se je osmelila po ministru Hohenburgerju do tega nezasišlanega napada na našo narodno posest, na naše najpriprostejše narodne pravice? Predrznost je brezozirna, brutalna. Na dan s koreninami, iz katerih pogajala, in komur je kaj na narodni časti, na delo, da se do zadnje nitke populji! Na kaj se naslanja Hohenburgerjeva smelost? Odgovor je jasen za vsega, kdor zna politično do pet šteti. Slove namreč kratko in bridko: Hofrarska politika, ki se je vanjo zapletla Zveza južnih Slavena, je poglajala zopet nov grenki sad. Poznamo jo: beraško pomizna se plazi po tleh pred sedanjo vlado, liže njene pljunke, servilno premetuje vse udarce, vse brce; služi ji v politnem zaničevanju jugoslovanskih kmeti hlapčevsko. Politika naših poslancev je odkrit boj proti sedanji vladi, odločen in neizprosni, ki zahteva njen padec. Hohenburgerjevo glavo zahteva naš boj; odločnejši torej ne more biti. Ko bi imela ta politika v Zvezi južnih Slavena pomočnico, prijateljsko tovarišico, bi bili Elsnerji nemogoči na predsedniškem stolcu ljubljanskega deželnega sodišča, bila bi že zdavnaj padla odločitev in eksponenti nemškega Volksrata bi ne imeli odločilne besede v dunajskem kabinetu.

Liberalci so na lastnem telesu izkusili, kaj zmorejo zahrbtnje intrige, če ima osrednja vlada moze našega rodu zanje na razpolago. Delegacije so te dni pokazale, kako daleč sega vladnost hofrarskih politikov, ki brez sramu zatajuje slovanske brate, pozabi na vse, proti življenjskim pogojem južnih Slovanov naperjene vladne frivolnosti in

izreka Burianu priznanje in zaupanje. Nasproti taki politiki se res lahko Hohenburger vse upa. O ministru Hohenburgerju vemo vsi, da je zaupnik nemškega Freisinna, da zastopa alpske liberalne Nemce v kabinetu in je torej umljivo, da skrbi za vpliv nemstva na našem jugu, kar more. S popolno gotovostjo pa trdimo, da bi bile njegove težnje brez moči, ko bi Zveza južnih Slavena imela po svojih zastopnikih politiko odločne, brezozirne opozicije, ko bi res izvrševala to, kar bi morala po svojih parlamentarnih obveznostih in po volji mnogih svojih članov. Večina v nji namreč — tako trdno upamo — ne odobrava te politike. Naš poziv se obrača do vseh res rodoljubnih, res narodnih poslancev, združenih v Zvezi južnih Slavena! Krenite na pot, ki jo zahteva narodna čast. Take brce, kakršne pomenja Elsnerjevo imenovanje, zahtevajo odgovora. Dovolj se je že dozdej zamudilo. Taktika naših poslancev je edino prava. Za njo! Kdor bo pa še sedaj omahoval, ga bo sodila in brez dvojbe brezozirno obsodila vsa naša javnost tako, kakor zasluži. Do vrhunca je prikipela nemška predrznost zato, ker je dosegla tudi hofrarska vladnost svoj višek. Tako ne gre več dalje!

V škripcih.

Ljubljana, 14. nov. 1910.
Načelnik naše stranke dr. Ivan Šusteršič je napravil v avstrijski delegaciji mojstrsko potezo, kakršne nositelji sedanjega nemškega vladnega načina niso pričakovali. Stavil je namreč minulo soboto v avstrijski delegaciji po Čehih in opozicionalnih Jugoslovanih podpisani predlog, ki izreka nezaupnico državnemu finančnemu ministru pl. Burianu, ker je koncesioniral znano oderuško kmečko banko. Načelnik naše stranke se je držal v svojem predlogu besedila tiste Morseyeve resolucije, ki je bila svoj čas v državnem zboru soglasno sprejeta.

Vladne stranke so bile grozno presenečene, ko je načelnik naše stranke vložil predlog, ki graja Buriana. Presenečenje je bilo tim večje, ker so mu pred nekaj dnevi že izrekli v odseku zaupnico in se je našel celo slovenski poslanec, prihodnji baron, ki se je divil in navduševal za Buriana, za tistega moža, ki je hotel izročiti bosenskega kmeta neusmiljenim krempljem mažarskih Judov in ki naravnost lahko mišljeno razsipa državne bosenske gozde in dela v Bosni naravnost ma-

žarsko, ne pa državne politike. Našim preljubim slovenskim liberalcem je seveda vse prav, kar stori hofrat Ploj, naj že potem hvali mažarskega državnika Buriana ali pa mešetari za Hribarjevo glavo.

Presenečene niso bile zgolj vladne stranke in judovsko časopisje, ki drži z njimi. presenečen je bil tudi »jugoslovanski« hofrarski generalissimus »Zveze južnih Slavena«. Judovsko nemško vladno časopisje naivno priznava, da je spravil dr. Šusteršič predlog v zadrego ne zgolj dr. Ploja, marveč vse vladi prijazne delegate. Ploja torej že smatrajo kar za svojega!

Verujemo, da vladnim strankam dr. Šusteršičev predlog ni bil všeč. Saj so zatrjali in prisegali svoj čas v avstrijski zbornici, ko je bil sprejet Morseyev predlog, da mora pasti Burianova politična glava. Morsey sam je zatrjeval, da mora Burian pasti: cela zbornica je zahtevala njegovo glavo.

Načelnik naše stranke je spomnil s svojim predlogom vladne stranke na to, za kar so svoj čas same soglasno glasovale v zbornici. Zdaj imajo priliko, da pokažejo dejansko, če so svoj čas iskreno v avstrijski zbornici obsodili Buriana. Pokazati morajo, če jim je kaj na tem, da se držo kot moze tega, kar so enkrat sklenili, ali če postanejo verolomni. Mogoče je, da vladne stranke zdaj odklonijo tisti predlog, za katerega so svoj čas same glasovale v državnem zboru in se tako same sebe osmeje in oslabe.

Ob tej priliki, ko je spravil načelnik naše stranke vladinovec v veliko zadrego, iz katere se ne rešijo, naj se že odločijo za ali proti Burianu, morajo seveda naši liberalci piskati tako, kakor trobijo judovski vladni listi. Nič čudnega, saj taktira politično slovensko liberalno časnikarsko muziko muziko hofrarski Burianov občudovalec dr. Ploj. Smešen je n. pr. starinski »Sl. Narod«, ko piše, »da so sicer slovanski delegati podpisali dr. Šusteršičevo resolucijo in obenem očitno izražali svojo nevoljo nad dr. Šusteršičevim korakom«. Mi previsoko cenimo slovanske delegate, da bi bili nevoljni nad tem, kar sami podpisajo, ker slovanski delegati niso taki politični otročaji, kakršno je naše starinsko in mladinsko liberalno časopisje, marveč so resni možje, ki jim je za stvar, za kar našim liberalcem nikdar ni bilo in ne bo. Veliki so sicer naši liberalci v votlo donečih besedah, maliči pa, ko se gre za resno delo, kar ljudstvo prav dobro zna in zato

pošilja liberalne katastrofalce v političen penzjon.

Ne liberalci, marveč mi, ki nam tolikrat očitate brezdomovinstvo, se bori-mo za prava Jugoslovana. Predlog našega načelnika v delegaciji nam to zopet dokazuje. Čast doslednemu, zasluženemu voditelju naše stranke, poslancu dr. Šusteršiču.

Kaj bo?

Silna zmešnjava vlada zadnji čas med svobodomiselnimi akademiki. Kregajo in obdelujejo se, da navse strani odmeva. »Omladina«, glasilo takorimenovanih radikalcev, prinaša v svoji zadnji številki sploh same polemike radikalcev zoper radikalce, v »Narodu« pa se zbira v »Dijaškem vestniku« cvet liberalnih akademikov, na čelu jim bistroumni gospod Naglič, ki se tolče z radikalci. Radikalci imajo torej boj z liberalci in v lastnem taboru, koder zlasti rogovi enant terribile svobodomiselnih mladine, slavni Mirko Černič ki je zaslovel po svoji originalni brošuri, kako človek postane.

Za kaj pa gre v tem epohalnem boju? Gospodje svobodomiselnih akademiki so si navskriž v najvažnejših vprašanjih, ki so odnekaj človeškega duha mučila: namreč glede vere, narodnosti in politike. Ko so radikalci sestavili prvič svoj program, to je takrat, ko jim je načeloval dr. Žerjav, ki jim je tudi dal vse ideje, so proglasili da je vera privatna stvar. Razumeli tega seveda niso, oziroma nihče ni k temu kánonu spisal pravega komentarja; v praksi so razumeli to tako, da so se držali ali materializma ali monizma, haekelizma, empirizma in podobno. Potem pa je nastopila doba verske indiferentnosti, menda zato, ker tudi monizem ni več držal. Brihtnejši so pa pogruntali verski individualizem, menda po Masarykovem vplivu, ki obsoja verski indiferentizem. Toda navadnega dijaka so ti izmi tako zmešali, da ni vedel kako in kaj in končno so nekateri prišli do tega, da bi radikalec megal tudi katoličan biti, če res velja popolen individualizem. To pa seveda ni bilo prav, zato so vstali drugi radikalni bonci in rekli, da je treba sprejeti popolno brez- in protiverstvo. To stališče zastopa zdaj urednik »Omladine«, ki se zato zdi samemu sebi zelo izviren. Drugim pa to ne ugaja. Zakaj kako s popolnim brez- in protiverstvom loviti nedolžne kaline v svobodomiselnih akademiki družva? Ampak, če je

LISTEK.

Izpod Kuma.

Dr. L. Lénard.

1. Naš Janez.

Posekali so Jatno!

Kadar se spomnim, mi postane tesno v prsih, kakor da bi se spomnil na smrt kakšnega najmilejšega znanca.

Velika in junaška je bila njena smrt. Primerjati se da samo s padcem mogočnega gradu šarfenberških vite-zov, čegar razvaline strče že nekaj vekov nad prepadi, in samo stari sveti Kum zamere primerno oplakovati njeno smrt.

A ljudje, naši ljudje, otroci kumljanskih skal in gojenci jatenskih gozdov, niso občutili te bolesti. Preveča jih samo eno čustvo — moreča skrb sedanjosti v boju za obstanek. Padec mogočnega Jatne jim je vzbujal samo eno misel: kako bi izvajali iz tega najkoristnejše posledice v tem težavnem boju.

Naš Janez je vozil hlode iz Jatne na Zidan most.

Ko so doma pokosili otavo in posejali ajdo, mu je rekel oče:

»Sedaj pa greš lahko vozit iz Jatne,

da si kaj prislužiš, ko pojdeš k vojakom.«

Stari je vedel: Naša mladina ni, kot smo bili nekda. Včasih so vojaki pripovedovali o Mantovi in Peschieri, o Milanu in Benetkah, pa tudi o Rimu in Holštinu. Sedaj se pa komaj še kdo dobi, ki je videl široke turške hlače in se more pohvaliti, da je v Bosni krompir kradel. Pride od vojakov domov, pa hodi široko in se drži sključeno. A če ga vprašaš, kje je bil, naredi otožen obraz in reče zategnjeno: »V Ljubljani«. Pripovedovati pa ne zna drugega kot o »Bobenčku« in o »Fajmoštru« in o drugih gostilnah po Šiški in po Vodmatu.

Stari vojaki, to so bili ljudje. Jedel je samo komis. — ako se mu ni posrečilo kaj ukrasti, — pa je šel peš, da si je zvečer kri izlil iz črevljev. Obdelovali so jih s palicami in ako jih je imel pri-sojenih petdeset, a so mu jih že našli petindvajset ter mu je kri občila ves zadnji del telesa do petá, si je on z dvema prstoma zavihal brke, zažvižgal in rekel: »Še petindvajset!«

A sedaj! — Ako brce kaprol nerodnega rekruta, pa že pišejo po vseh časnikih.

Stari je vedel, da mladina ni več kot so bili nekda, pa je rekel svojemu

Janezu: »Pojdi vozit iz Jatne, da si kaj prislužiš za vojake!«

Janez je šel in oblekel svežo srajco in druge hlače, vzel slamo iz črevljev in obul nogovice, katere mu je naredila tista Maričika, ki dela v papirnici, ter šel naprezat vole. Taka je naša mladina, da nosi že nogovice in spodnje hlače, ob nedeljah pa še celo trd ovrtnik in pisano kravato.

Janez se je preoblekel in pozabil pri tej priči, kako je utrujen od košnje in od setve, ko je vstajal zjutraj ob dveh, zvečer pa hodil spat ob enajstih, vselej pa še toliko ne. Ponosno je gledal na vole, ko jih je naprezal. Saj je bil danes svoj gospod in ti voli so za danes njegovi in delajo zanj!

Tako je vozil hlode naš Janez iz Jatne čez Jagnjenico in mimo tovarne na Njivicah čez Radeče na Zidan most. Štirikrat na dan je peljal in ako so ga mati zvečer vprašali, če je kaj truden, je odgovoril: »Kaj še!« ter se je raztegnil po klopi.

Dasiravno so bile njegove mišice, kakor one skale gori nad Sitnim Kalom, vendar se je čutil utrujenega. A bi nikdar tega ne priznal, vsaj nobeni ženski ne, pa tudi, če bi bila njegova rodna mati. Premožki je bil!

Naš Janez je bil pristoje dete našega Kuma. Doli pri radeških purgar-

jih velja beseda Kumljanec toliko kot zarukan in neroden človek. Toda naše ljudstvo ima razuma za svoje domače potrebe vedno dovolj in mu ga ne zmanjka kmalu, kakor se to često pripeti drugim ljudem. Samo na prodaj ga ne nosimo vsakemu. Naš človek je počasen v kretnjah in v besedi in vsako besedo premelje desetkrat, predno jo izpregovori. Zato se pa tudi ne kesa kmalu za izgovorjeno besedo in ne jemlje nazaj, kar je rekel. Naš človek bo raje pretepel nasprotnika v poštem boju, kakor da bi se komu zlagal. Misel na tatvino ali goljufijo nima niti pristopa v njegovo grud, raje bo vse pretrpel, kakor da bi prosil. Ponos je, zdi se mi, glavna poteza v značaju našega ljudstva in najlepši naslov našega človeka je besedica: »moža«. Najbolj ga razžalja ako mu rečeš, da ni »moža«. Raditega je on tudi vkljub vsem svojim globoko vkoreninjenim posebnostim silno vsprejemljiv za tuje šege in moderne naprave. On hoče biti mož gospod in ne mara biti slabejši kot so drugi ljudje tam doli v dolini in po prostori tujini.

Janez je torej vozil hlode iz Jatne na Zidan most, vozil počasi, kakor sploh vlečejo voli, po štirikrat na dan.

In ko je tako sedel na vozu na debelem hlodu in se počasi pomikal ob

verski individualizem, sme biti tudi brezverci, ki ga ima lahko brezverec za svojo vero. Kaj torej? Kako ta konflikt rešiti? Na vsak način z individualizmom ne gre, ker vede do popolne anarhije. Treba bo, da si radikalci zbere vsi eno in določeno vero. Najboljše bi bilo konfucijstvo, kitajska državna religija. Ima precej čedno moralo — saj za Kitajce — boga si pa vsak lahko izbere poljubnega: ali duha vode ali zemlje ali oblakov. Duhovščine tudi ni; vsak hišni oče ima doma svoj oltarček ali pa papir, na katerem je zapisano ime hišnega malika. To bi bilo kakor nalašč za naše radikale, ker bi se jim potem ne bilo treba nič prepirati za vero, kakor se tudi Kitajci ne.

Druga reč, ki žuli radikalno dijaštvo, je »absolutna narodnost«. Ko jim je namreč dr. Zerjav naložil program, so postavili za svoje prvo načelo narodnost. Ta jim je bila nekaj bog, ker so starega djali med »privatne zadeve«. Pametni ljudje pa so kmalu uvideli, da to ni nič. Narodnost ni in ne more biti najvišje počelo ali načelo za življenje. Vzemimo n. pr. zopet Kitajce. Ti nacijsko in državno načelo med vsemi narodi na svetu gotovo najbolj časte, tako zelo, da so je sprejeli med svoje bogove in mu vsako leto darujejo riž, paradajzarje in čaj ter podobno. Ampak najvišje jim pa le ni, najvišji jim je svetlovni red, takozvani tao. Naše radikale, ki se toliko pečajo z versko filozofijo, bo to gotovo zanimalo. Iz tega se lahko uče, da celo kinezariji niso tako nazadnjaški, da bi proglašali načelo »absolutne narodnosti«. Zato ni čudno, če so se mnogi radikalci zoper to vzdigali, češ da je nezmisl. In spisal je nedavno g. Jaklič, akademik socialističnega mišljenja, članek, v katerem se je kruto norčeval iz »absolutne narodnosti«. Toda urednik, ki ga je sprejel, je moral ta zločin plačati s tem, da je moral izstopiti iz radikalne dijaške zveze. Zmagala je pa ta struja le, zakaj letos so se radikalci na svojem sestanku v Ljubljani saj toliko pobotali, da so ime »absolutne narodnosti« zamenjali s tezo, da je »narodnost treba smatrati pozitivno v tem zmislu, da je torišče socialne prakse narod«. To je res blagodoneča definicija, samo prazna je kakor strah na križpotu.

Tretja skrb radikalcev je politika. Kaj naj bo radikalec, ali liberalci ali starin ali mladini ali socialisti ali celo »klerikalec«? Mladini bi bilo že lepo biti, če bi je mladini ne bili tako žalostno zavozili. Starin biti tudi ne gre. Če pa postaneš socialni demokrat, so v nevarnosti tista sveta in edinoveljavna narodna načela, ki so tista copriška formula, s katero so radikalci dozdej vse zmagovali. Postati član S. L. S., to bi bil seveda najhujši greh in krivoverstvo, neglede na to, da S. L. S. takih modrijanov ne potrebuje. Kaj torej? Tudi tega vprašanja radikali še niso rešili; eni so za to, da naj radikalec, ko prežive akademiška leta, osnujejo novo stranko, drugim se zdi še najbolj pametno delati z liberalci, tretji postanejo socialisti, drugi zopet člani »Jugoslovanskega krematorija«, večina pa si misli: me znate radi imeti! in si poišče dobro karijero kjerkoli. Ortodoksisti pa

Sapoti proti Radečem, je imel mnogo časa za premišljevanje...

»Kam gredo ti hodi?« — se je zamislil.

»Ljubljanski gospod župan so jih prodali papirnici v Vevčah, da jih bodo podelali v papir,« — mu je nekdo odgovoril.

»Ljubljanski župan?« — se je zamislil dalje, — »to je velik mož, ljubljanski župan. Nad Ljubljano je samo še cesarski Dunaj in Rim, kjer je papež, potem pa Bog v nebesih.«

V Celju je Janez že bil, a kaj bo Celje proti Ljubljani? Naše ljudstvo ima sploh o Ljubljani jako visoke pojme. Nekoč je vprašal v Radečah duhovnik v šoli nekega dečka: »Iz česa je Bog ljudi ustvaril?«

»Iz prsti.« — je bil odgovor.

»Kje je pa prst dobil?«

»Kupil jo je.«

»Kje jo je pa kupil?«

»V Ljubljani.«

Odgovori so bili vredni kakanega staroškega modrijana.

Svet je iz prsti, to je jasno kot beli dan. Kamor pobrskaš, zadeneš na prst. Prst se mora kupiti, ker zastoj se nič ne dobi. Vsaka reč se pa lahko kupi v Ljubljani, torej tudi prst, iz katere je Bog svet ustvaril.

»Ljubljanski župan bo torej našo fatno predelal v papir. Velik mož mora biti ta ljubljanski župan! Kaj bo v primeri z njim naš župan gori v Šent Jurju, ki nam deli živinske potne liste? Pa že naš župan, kako je možat!

(Dalle.)

so se izrekli, da ne sme ne radikalni dijaki, ne starašina vstopiti v nobeno politično stranko, ampak delati le »na dnu« kulturno, če smo jih prav razumeli, zakaj radikaleci govore zadnji čas prav čuden jezik.

Zdaj pa brez zamere, da smo se toliko bavili z enim delom bodočega slovenskega naraščaja. Je bilo, verujete nam, le v informacijo. Zakaj veselimo se prav nič. Ko bo treba udariti zoper katolike in katoličanstvo, takrat bodo vsi edini: ortodoksni radikaleci in sektirariji, liberalci in socialisti, verski individualisti in indiferentisti, absolutni in relativni narodnjaki.

Narodna delavska organizacija.

(Dopis iz Trsta.)

»Narodni Delavec«, glasilo tržaške liberalne Narodne delavske organizacije v Trstu, je prenehal izhajati. Sicer piše v svoji zadnji številki, da preneha samo za tri tedne, toda prevelik deficit skoro gotovo ne bo dopustil, da bi v dogledni bodočnosti zopet zagledal beli dan. Za tem listom gotovo nihče ne žaluje — kvečjemu njegov oče dr. Mandić. »Narodni Delavec« je bil delavsko glasilo, a prinašal je tako konfuzne članke o sociologiji, da jih najbrže niti pisec sam ni razumel, kaj šele delavci. V zadnji številki »Narodnega Delavca« je naznanilo predsedstvo N. D. O., da se bo odslej uradovalo v društvenih prostorih ne več cel dan, ampak samo zvečer dve uri. To so znamenja nazadovanja. V tem znamenju se je vršil tudi zadnji občni zbor N. D. O. O tem zboru hočemo podati nekatere podatke, katere sta »Edinost« in »Narodni Delavec« namenoma zamolčala.

Vedno in vsepovsod se ti narodni organizatorji hvalijo, kako močna in številna je Narodna delavska organizacija. Trdijo, da šteje okoli 5000 članov, a na občnem zboru je bilo kljub temu, da se je že par tednov popreje na vse mogoče načine agitiralo za udeležbo, samo okoli 180 (reci stoinosemdeset) oseb. V očigled tako mali udeležbi je eden izmed navzočih izrazil dvom, če je občni zbor sploh sklepčen. Isti radovednež je tudi pri blagajnikovem poročilu stavil več vprašanj. Posebno so se mu zdeli po vsej pravici dohodki premali — bilo jih je okoli 5000 K — če se pomisli, da plačujejo člani po 1 krono na mesec in da je članov, saj po trditvi dr. Mandića, pet tisoč. Po tem računu bi morala znašati že sama članarina 60.000 kron na leto. Na to vprašanje mu je odgovoril dr. Mandić, da je samo 800 plačujočih članov. Posebno veliko nejevoljo so vzbudili na občnem zboru tudi izredno veliki potovalni pavšali strokovnega tajništva.

Na občnem zboru se je obravnavalo tudi o glasilu organizacije »Narodnem Delavcu«. Obsojalo se je vsestransko, da se je list pričel sploh izdajati in da se kljub deficitu in splošnemu nezanimanju za list, še nadaljuje z izdajo. Kakor smo že uvodoma navedli, je imel ta protest uspeh.

Najbolj značilne za nadaljni razvoj N. D. O. so pa bile volitve odbora. Mi smo že večkrat povdarjali, da N. D. O. ni bila strokovna organizacija, ampak politična stranka dr. Mandićeva. Čeprav so hoteli voditelji okoli »Edinosti« vedno dati razumeti slovenski javnosti, da med tržaškimi Slovenci vlada glede na politiko popolno soglasje, vendar pa že vsak otrok na Tržaškem ve, da je bila med »Edinjaši« na eni strani in med dr. Mandićem z njegovo Narodno delavsko organizacijo vred na drugi strani tako velika napetost, da je malo manjkalo, da ni bil dr. Rybař na več shodih N. D. O. izžvižgan. Dr. Mandić je znal s svojo vehemenco in žilavno agitacijo pridobiti na svojo stran trenutno res precej ljudi in to je delalo preglavice dosedanjim voditeljem tržaškega Slovenstva. Trezni opazovalec tega gibanja je pa lahko uvidel, da način dr. Mandićevega delovanja ne more vesti do trajnih uspehov, ampak da se bo prejalislej sam ubil. In to se je zgodilo popreje, nego bi kdo pričakoval. Dr. Mandić je pri volitvah izjavil, da pod nobenim pogojem ne sprejme več predsedništva. Uvidel je, da bi ga sicer vrgli iz organizacije in zato jih je sam prehitel. Največ si je zapravlil zaupanja delavcev s svojim absolutističnim ravnanjem. Na predzadnjem občnem zboru je kar naravnost zahteval, da morajo izvoliti odbor, kakor ga on sam predlaga; delavci pa tega niso hoteli in zato se je moral vršiti nov obč. zbor. Ponesrečeni štrajki in razni nastopi dr. Mandića so bili voda na mlin »Edinjašev«. In tako je N. D. O. pri občnem zboru prijadrala v »Edinjaški« pristan.

Izvolitev novega odbora pomeni popoln poraz dr. Mandića. Zavladali so v Narodni delavski organizaciji naj-

bližji somišljeniki in zaupniki »Edinjašev«.

„Slovenska Straža.“

Prošnja in poziv. Natančni izkaz znamk, nabranih za »Slovensko Stražo« priobči prihodnja številka »Obrambnega Vestnika«. Dosedaj je nabranih okrog 800.000 znamk. Prosim vse cenj. dosedanje in nove nabiralce tu- in inozemstva za hitre in velike številne nadaljne pošiljave. Določilo se je za onega, ki dopolni prvi milijon lepo darilo trajne vrednosti. Torej na delo. Kdo bo tisti? — Opozori se pa vse cenj. darovalce, da blagovolijo vse pošiljave nasloviti samo na naslov: **Lavoslav Puhar, typograph, Sp. Šiška, Vodnikova cesta 88.** — Prilaga naj se tudi čokoladni popir. — Nek g. nabiralec-gimnazijec se pa prosi, da bi že skoro odposlal kar nabira za »Slovensko Stražo«, ker prevladuje mnenje, da je dotični gospod pozabil za kaj in kam da je zbiral zlasti ob šolskih počitnicah.

Od ljubljanskih liberalnih zaupnikov.

Drugi shod zaupnih mož liberalne stranke je bil torej v soboto večer v restavraciji »Narodnega doma«. Nanj so bili povabljeni starini in mladini in seveda tudi dr. Tavčarjeva, dr. Trillerjeva in Hribarjeva »telesna straža«, učitelj za risanje na višji dekliški šoli »profesor« Sič, dvorezni učitelj z Rakovnika Tone Likozar in zastopniki političnih in prosvetnih društev iz Trnovskega, Vodmata, šentjakobskega in dvorskega okraja. Same kapacitete torej. Točno ob osmih se je pripeljal v svoji ekvipaži ex-župan Hribar, ki je bil že odložil mesto načelnika izvrševalnemu odboru, a le iz kujanja. Dočim je njegov kučar nosil 31. avgusta letos še livrejo iz cilindra ter obleko iz temnozelenega sukna z belo paspulo, je dal Hribar svojemu kučarju takoj, ko je bil degradiran in z rotovža odslovljen, napraviti navadno purgarsko livrejo, pol-cilinder s temnomodro obleko, rdeče obšito, torej v vseslovenskih barvah. Ob polu devetih se je »zaupnih možakov« precej nezaupno vendar toliko nakapalo, da so »začeli« — z »miserere«. Prva in glavna misel je bila: kako pripraviti bivšega župana in bivšega predsednika izvrševalnega odbora, da bo zopet prevzel načelstvo; druga, kako zbiti skup »slogo«, da mladini ne razbijejo stare kište, t. j. stranke starinov, tretja, kakšne kandidate postaviti, da bodo vsem, torej: dr. Tavčarju, dr. Trillerju, Hribarju in mladini vseh. Eni so hitro prevrgli sklep zadnjega zaupnega shoda in hoteli polovico novih. Za dr. Trillerja sta bila le dr. Tavčar in Hribar, mladini vsi proti »zastopniku« političnih prosvetnih društev pa so gledali kot politično že »zreli« in seveda primerno pro- ali razsvitljeni možje, na dr. Tavčarja in Hribarja. Generalštab je bil za to, da se postavijo za kandidate v občinski svet »stari zaslužni možje«, češ, da »boljših« tako v Ljubljani ne dobimo več. Govornikov je bilo več kot mož, ker so nekateri po dvakrat govorili. Tako so se edinili za skupno listo. Izvoljen je odbor, ki naj se dalje »pogaja«. Mladini zahtevajo črtanje dr. Trillerja in nekateri tudi dr. Tavčarja, tudi ako pride do sloge. Sklenili so obdržati vso stvar za tajno; včeraj so nekateri trdni in zanesljivi možje samega ponosa, da so smeli sedeti blizu Hribarja in dr. Tavčarja nam prišli povedati tajnosti. Podrobnosti hočemo še popolniti, ker danes radi zmage v »Kmetijski družbi« nimamo več prostora.

Kmetijska družba v rokah kmeta.

C. kr. kmetijske družbe, te stare častitljive ustanove, ki so se osnovala z vladno pomočjo in ki so bile skozi več desetletij nekake strokovne organizacije, so se postarale. Brez dvoma so stari precej dobrega in koristnega za kmetijske koristi. Toda moderni gospodarski razvoj je razmere popolnoma izpremenil in z njim vred bi morale dobiti tudi Kmetijske družbe novo razmeram primerno obliko. Tako je šlo kmetjsko združništvo popolnoma preko Kmetijskih družb in ni našlo v njih ne samo nobene podpore, ampak ravno nasprotno, veliko nasprotstva. Krivi so bili tega v veliki meri okameneli liberalni zastopniki, ki so pri Kmetijskih družbah prvo besedo imeli in ki so bili slepi za razvoj, ki se vrši danes na polju narodnega gospodarstva. Tako je bilo drugod; da pa v kljub temu naša Kmetijska družba kmetu v korist

ogromno delo vrši, da razvija tako veljavno delovanje v naši deželi, da je med našim ljudstvom tako popularna, ima predvsem zaslugo za kmetško ljudstvo neumorno delujoči komercialni svetnik, predsednik Kmetijske družbe, Fr. Povše, ki vodi našo Družbo z izredno vneino in ljubeznijo. Istotako moramo resnici na ljubo konstatirati, da ima Družba v osebi g. ravnatelja Pirca, moža, ki je za prospeh in napredek našega kmeta zelo veliko storil kot priznan strokovnjak, dasi smo si načelno večkrat nasprotni. Družbo so pa hoteli v zadnjem času v oblast dobiti ljudje, ki so jim kmetijske koristi deveta briga.

Še nam je v živem spominu, kako so lansko leto dne 5. julija 1909, ob priliki občnega zbora »ljubljski kmetje« in druga raznolična liberalna gospoda s kričanjem prevpili zborujoče kmete; ker so bili v manjšini, so naskočili predsedstvo in provzročili pretep, vsled česar je bil vladni zastopnik prisiljen občni zbor razpustiti. Kmetijsko družbo, ki je strogo strokovna kmetška organizacija, je zadnja leta liberalna gospoda smatrala za svojo domeno in se je usiljevala in urivala tja, kjer ima samo kmet svoje besedo. Danes je prišel plačilni dan za kranjskega kmeta, da je liberalno gospodo pred vrata postavil in v Kmetijski družbi enkrat za vselej red napravil. Upamo, da bodo sedaj, ko imajo v Kmetijski družbi edino zastopniki kmeta svojo besedo, prenehale razne intrige, ki so se leto za letom pojavljale, in da bo Kmetijska družba mirno in trezno v zvezi z deželno oblastjo, modernemu razvoju kmetijstva primerno, svoje delovanje kranjskemu kmetu v blagor vršila.

× × ×

Kmetijska družba kmetom! Temu dolgoletnemu klicu po pravičnosti, so danes čete S. L. S. priborile sijajno zmago. Nič ni liberalcem pomagala strastna agitacija na volišču. Zmagala je lista, ki jo je priporočal na tiskanih listkih odbor naših kmetov. Zanimivo je bilo opazovati vrvenje na volišču. Ob deveti uri so že zasedle naše čete dvorano. Vedno več je prihajalo naših. Na čast mnogim ljubljanskim članom, ki so doslej vedno volili liberalno listo, bo di povedano, da jih velika večina ni prišla na volišče. Upajmo, da so uvideli, da je tudi glede Kmetijske družbe pravilno stališče S. L. S.

Občni zbor je otvoril predsednik, poslanec Fr. Povše, ki je pozdravil številno zbrane zborovalce, nato pa takoj otvoril volitve v odbor.

Liberalci so na volišču z vsem parom pisali svoje kandidate na bele uradne glasovnice. Mnogo smehu je vzbudilo v naših vrstah, ko se je izvedelo da naši kremeniti Bohinjeci stojijo pri liberalcih, ki so jim v potu svojega obraza popisovali svoje bele glasovnice. Neki liberalni agitator je tričetrt ure klečal pred nekim stolom in pisal glasovnice za — Bohinjce. Ko so Bohinjeci pošteno utrudili liberalce, so šli voliti naše kandidate. Tudi naši zaupniki so imeli nekateri bele glasovnice z napisanimi našimi kandidati. To je liberalne agitatorje spravilo v silno razburjenje, ker so mislili, da imajo samo oni pravico do belih listkov. No, pa slišali so tako gorke, da si jih bodo zapomnili. Bučen krohot je izval neki liberalček z Dolenjske, ki je pred »Mestnim domom« na vso moč priporočal in pisal grofa Barbota (!!) ter liberalno listo z glasnim kričanjem: Mi smo za staro kopito! Tako je lib. mož z Dolenjske sijajno razvil liberalni program — starega kopita. Naši so mu odgovarjali: Mi smo pa naprednjaki. Mi nismo za staro kopito, ampak za novo delo! Osramočen jo je mož pobrisal. Upamo, da nam kdo pošlje njegovo ime iz Mirne peči, da bo ta slavni mož, ki je tako sijajno razkril liberalni program, ohranjen zanamcem. Mimogrede opomnimo še, da je prišel na volišče tudi bivši liberalni poslanec, dvorni svetnik dr. Ferjančič, ki je vzbudil posebno s tem pozornost, da je župniku Vrhovniku napisaval glasovnico. Kmetje so se smejali temu čestitljivemu liberalnemu pisarju. Malokdaj je pa opazil tudi selškega šlibarja, ki je prišel gledat kam so izginili njegovi nekdanji prijatelji. Videl je, kako se število njegovih starih prijateljev vedno krči in kako so taki voditelji vedno bolj osamljeni. Semtertje je kdo nanj pokazal: »To je tisti, ki je slovel po škofjeloskih cestah.« Imeli smo čast videti tudi g. Košmelja iz Železnikov, ki je, kakor znano tako vnet naletnik požarne brambe, da mora vedno gasiti liberalna pogorišča, a se pri tem vedno opeče. Bilo je navzočih še več takih »kmetov« pa danes kmetjski volivci niso imeli usmiljenja z njimi in šli so preko njih na dnevni red.

Izid volitev.

Volilo se je pri treh volivnih komisijah do 11. ure dopoldne. Vseh veljavno oddanih glasov je bilo 795. Izvoljeni so bili: Za eno leto: Rohrmann Viljem, ravnatelj na Grmu, 795 glasov. — Za dve leti: Apfalter baron Apfalter Oton, veleposestnik v Križu pri Kamniku, 585 glasov; Dimnik Mihael, deželni poslanec v Jaršah ob Savi, 582 glasov; Jan Jakob, župan v Gorjah, 584 glasov; Kalan Andrej, prelat v Ljubljani, 778 glasov. — Za tri leta: Hladnik Janez, dež. poslanec v Trebelnem, 577 glasov; Kosler Josip ml., posestnik v Ljubljani, 582 glasov; dr. Lampe Evgen, dež. odbornik v Ljubljani, 577 glasov; Piber Janez, dež. poslanec v Boh. Bistrici, 584 glasov.

Liberalci so volili zadnjič izstopivše kandidate, a je njihova lista propadla. Dobili so: Josip Lenarčič 212, dr. Maks pl. Wurzbach 208, Janko Žirovnik 217, Franc Gombač 209, Henrik baron Lazarini 208, Josip Pogačnik 200. Drugi glasovi so bili razcepljeni. Predsednik Povše je s proglasom izida volitev, ki so ga zborovalci pozdravljali z burnimi živjo-klici, zaključil dopoldansko zborovanje. Ob 2. uri se je občni zbor nadaljeval. — Pripomniti moramo še, da poslanec Josip Pogačnik zaradi boleznih sploh ni kandidiral v odbor »Kmetijske družbe«.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske se je popoldne mirno nadaljeval.

Dnevne novice.

Iz deželnega odbora. V odbor obrtno-nadaljevalne šole v Idriji se odpošlje g. M. Arko, dekan v Idriji, v Cerknici pa g. Ivan Korče, posestnik v Cerknici. — Začasni vodja deželne bolnice g. dr. V. Gregorič se odpove vodstvu. Odpoved se vzame na znanje. Obenem izreče deželni odbor g. dr. V. Gregoriču priznanje in zahvalo. Provizorino prevzame vodstvene posle deželni odbor, oziroma referent deželnih dobrodelnih zavodov g. dr. I. Zajec. — V razpravo so prišli predlogi referenta dr. Zajca o reformah v blaznici in bolnici. — Vpokoji se okrožni zdravnik v Ilirski Bistrici g. dr. D. Perišič. — Gdč. učiteljici J. Jaklič se izposluje dvamesečni dopust, da se bo mogla udeležiti gospodinjkega tečaja v Selcah.

+ **Lep shod** je priredila včeraj popoldne S. L. S. na Selu. Obširni prostori gostilne g. Oražna so bili nabito polni zavednih somišljenikov S. L. S. Bilo je tudi nekaj rdečkarjev na shodu, med katerimi je bil eden tudi toliko kunšten, da je delal medklice, ki so pa bili zelo, zelo klavrnji. Poljudno in obširno je govoril o draginji profesor Dr. Drmastija. Dr. Drmastija je pojasnil določila nove občinske postave. Poslanec dr. Krek je obravnaval aktualna dneva vprašanja. Sladkoginjjeni medklicar rdečkar je napravil nekaj medkliccev med dr. Krekovim govorom, na katere je govornik ljubeznjivo šaljivo odgovarjal med bučnim smehom zborovalcev, tudi rdečkarjev, katerim se je videlo, da jim ganjeni medklicar ni bil nič všeč. Rdeči medklicar je med dr. Krekovim govorom všel iz zborovališča in seveda kljub pozivu zborovalcev ni držal nobene govorance, marveč je prišel na zborovališče šele nazaj, ko je bil shod že zaključen.

+ **Iz pravosodne službe.** Cesar je podelil plemstvo predsedniku ljubljanskega deželnega sodišča g. Albertu Levičniku, ki je vpokojen. Za predsednika ljubljanskega deželn. sodišča je imenovan naslovni dvorni svetnik svetovalec višjega deželnega sodišča v Gradcu, g. Adolf Elsner.

+ **Iz šolske službe.** Profesor na I. ljubljanski državni gimnaziji g. dr. Jožef Tominšek je imenovan za ravnatelja gorjske državne gimnazije.

+ **Pomladansko izobraženje in orožne vaje pri 27. bramborskem polku v Ljubljani.** Dne 6. marca se pozovejo pod orožje vsi tisti rekruti in nadomestni rezervisti, ki še niso izurjeni. Nadomestni rezervniki bodo morali poleg osem tedensko izobrazbo napraviti še štiritedensko orožno vajo. Moštvo, ki bo moralo pri navedenem polku delati orožne vaje, se razdeli v štiri turnuse. Prvi se prične 1. majnika, drugi 1. junija, tretji 20. julija.

— **Umrli** je v soboto v Barkovljah oče č. g. Mato Škatarja, kateheta v Trstu.

— **Poročil** se je g. Fr. Skaberne c. kr. ministerjalni podtajnik v naučnem ministerstvu, z gdčno Natalijo pl. Stebski-Doliwa.

— **Umrli** je na Dunaju vdova po višem rudarskem oskrbniku gospa Minka Bloudek rojena Lapajne, rod. Idrijčanka.

— **Nova strojna zadruga** se ustanovi v Dravljah. Včeraj sta tam predavala župnik Zabret in župan Belec. Prvi le govoril splošno o položaju kmečkega

stanu, g. župan je pa razpravjal o zasnovi in delokrogu kmetijskih strojnih zadrug. Izvolil se je takoj odbor, ki ima nabirati člane in vse potrebno ukreniti, da začne čimprej delovati.

— **Žaloigra »Mlinar in njegova hči«** se bo v St. Vidu nad Ljubljano ponavljala v nedeljo 20. t. m. popoldne ob 4. uri.

— **Velik ogenj.** Vas Zafara pri Žužemberku, obstoječa iz 16 hiš, gori.

Ljubljanske novice.

Ij. Predavanje »Leonove družbe«. Opozarjamo na jutrišnje predavanje g. F. Terseglava o »Budizmu in krščanstvu«. Začetek ob 6. uri zvečer; lokal knjižnična dvorana »Kat. tiskarne«.

Ij Na včerajšnjem shodu »Slovenskega katoliškega delavskega društva« v S. K. S. Z. je govoril poslanec dr. Krek. Obravnaval je vprašanja glede na nevarnosti, ki so jim izpostavljene naša dekleta v tujini, nadalje je pojašnjeval delo S. L. S. za delavstvo in opozarjal na nemštvo, ki ga močno širi socialna demokracija med slovenskim delavstvom. Dvorana nabito polna. — Na prihodnjem shodu »Slov. katol. del. društva« v nedeljo, dne 20. t. m., govori poslanec kanonik dr. Ig. Žitnik.

Ij Včerajšnje veliko skioptično predavanje o Sveti deželi je bilo zopet izborna obiskano. Kljub temu, da je bilo zunaj krasno vreme, je bila dvorana nabito polna. Bilo je najmanj 2000 ljudi. Mnogo jih je moralo oditi, ker ni bilo dobiti več prostorčka. Predavanje je bilo še zanimivejše kakor prvič. Bilo je polovico več slik. Vseh skupaj 84; 41 prvotne zbirke, ki so pomnožene s 43 novimi iz slovenskega romanja, ki jih je fotografiral in na steklo prenesel sopotnik Peter Naglič iz Šmarce. Niso sicer barvane, pa osvetlujejo sv. kraje še bolj od prvotnih; zlasti pa dajejo več življenja, ker so vzete res iz življenja. Tako predavanje je v resnici kakor zelo poučno tako tudi najboljše nedeljsko-popoldanska zabava. Poslušavci so se, kljub temu da je trajalo predavanje dve uri, ves čas dobro zabavali. Posebno mnogo smeha je vzbudila zadnja slika, ko se je prikazal nekdo na oslu. — »Ljubljana« je zopet poživljala in povzdigala predavanje in kakor prvič s pevanjem šesterih pesmi poslušavce. — Mogoče, da se na mnogostransko želje predavanje še enkrat ponovi.

Ij Društvo rokodelskih pomočnikov je priredilo snoči sijajno uspel Martinov večer. Dvorana — v njej so bile pogrnjene mize — je bila natlačena polna, postrežba vsled tega težka, a kljub temu zelo točna. To je bila res družinska zabava našega obrtništva, domača, trezna in vesela. Zbor je zapel pod znanospretnim vodstvom gospoda Gorjupa dve pesmi, lažjo in preprostejšo »Lovsko« ter težjo, umetnejšo »Utopljenko«; zlasti druga je občinstvo globoko dirnila. Gg. Avg. Jeločniku in Fr. Jageru, ki sta pela Volaričev dvo-spev »Divja rožica«, so dali poslušavci sami najčastnejše zadoščenje, ker sta morala na burno ploskanje ponavljati. Nato je velečastiti gospod Stroj pozdravil navzoče, zlasti dr. Kreka, dr. Zajca in gosp. Kregarja, in prebral svoj toplo, z ljubeznijo pisani govor, za katerega ga je občinstvo živahno zahvalilo. Obedve kupletni točki, »Potrta rekruta« in »Gašper, Melhior, Boltežar, steklačar«, izvajani od naših starih znancev z odra Rokodelskega doma, sta se morali na burno zahtevo ponoviti; občinstvo se je smejalo do solz. Dvo-dejanska veseloigra »Cirkus Smolenski« se je igrala izborna, popolnoma v smislu razposajene burke. Gosp. Peterlin kot direktor cirkusa je bil, zlasti od početka, odličen v maski in nastopu. — Klovna gg. R. Jeločnik in Vrančič nista mogla boljše biti, ravnotako gg. Kolar in Slavič. Tudi manjše vloge so bile dobre, igravcem bo le treba skrbeti, da govore počasi in glasno, kar je važno zlasti pri burki, kjer vsak dovtip vzbudi toliko smeha in hrupa. Rokodelskemu odru se pozna, da je že zdavnaj prebil težave otroških let in da se že razvija v moški dobi. — Po predstavi se je razvila živahna prosta zabava.

Ij. Poduk poljščine. Danes zvečer ob 7. uri se prične poduk poljščine. Začelo se bo s predavanjem o Poljaki v prostoru krščansko-socialne zveze. Vstop ima vsakdo.

Umrli je včeraj popoldne g. Alojzij Sax, učitelj v prisilni delavnici v starosti 44 let; ranjki je poučeval več let pevski zbor kat. društva rokodelskih pomočnikov. Naj počiva v miru!

Ij Vlada prepovedala spomenik Adamiču in Lundru. Rešuje vlogo, z dne 24. avgusta 1910, je c. kr. okrajno glavarstvo izjavilo, da ne more dovoliti izvršitve nagrobnega spomenika Ivanu Adamiču in Rud. Lundru na pokopa-

lišču pri Sv. Križu po predloženem izpremenjenem načrtu z dne 5. maja 1910 in z napisi in sicer odzgoraj »† Rudolf Lunder, † Ivan Adamič, izdihnila 20./IX. 1908« in odpodaj »Postavil celokupni slovenski narod stare in nove domovine« in sicer iz sledečih razlogov: Ne navadna velikost in oprema spomenika, kakor tudi slovesna izjava na njem, da ga je postavil celokupni slovenski narod, ne pustijo nobenega dvoma o tem, da se ne gre v zadevnem slučaju za nagrobni spomenik, postavljen iz čustev navadne pietete, ampak za spomenik, določen v proslavo oseb, ki sta padli povodom znanih izgrediv mesece septembra leta 1908, tako, da se na način, ki jako izbuja pozornost, ohrani spomin na te izgrede in se s tem poviša njih proslavljenje. Zaradi tega prepove c. kr. okrajno glavarstvo z ozirom na javni red in mir na podlagi § 7. cesarske naredbe z dne 20. aprila leta 1854. drž. zak. št. 96, izvršitev spomenika Adamiču - Lundru po izpremenjenem načrtu z napisi vred, vpozarjaje na kazenske posledice § 11 te naredbe. Proti temu odloku je prosta pritožba na c. kr. deželno predsedništvo, ki bi se morala vložiti tekom 14 dni, dneva vročbe ne vsteti, pri podpisnem c. kr. okr. glavarstvu. — Iz tega sledi, kako nepravilna in nepotrebna je bila vsa tozadevna gonja liberalnega časopisja proti knezoškofu. Kakor čujemo sledi pritožba na deželno predsedstvo, ker izpremenjena oblika — po splošnem mnenju ni taka, da bi bila provokatorična. Kakor se govori, stoji vlada na stališču, da dovoli le 4 m 50 cm visok spomenik.

Ij. Umrli so v Ljubljani: na Taboru št. 3 posestnik in stavbenik Jakob Accetto, star 55 let. — Ivan Gorup, kočar, 29 let. — Ivan Bezgovšek, zasebnik, 39 let. — Marija Kobivšek, posestnikova žena, 40 let. — Ana Benedik, delavčeva žena, 64 let.

Ij Nagrada za rešitev življenja. Kranjska deželna vlada je nakazala taglio 52 K 30 h gimnazijcu Cirilu Ponikvar, ki je rešil Ano Cviren v Spodnji Šiški, da ni utonila.

Ij V konkurzu je stavbinska družba Faleschini & Schuppler.

Telefonska in brzojavna poročila.

VELIK STRAH PRED DR. ŠUSTERŠIČEM. — BURIAN PADE? — NEMCI HITIJO REŠITI BURIANA.

Dunaj, 14. novembra. Nastop dr. Šusteršiča, ki je z veliko politično razumnostjo stavil v delegacijah zoper barona Buriana isti predlog, kakor so ga vse vladne stranke po baronu Morseyu podale v poslanski zbornici, da se izreče Burianu najostrejša graja, je silno, zmešal vse vladinovec in zadal velik udarec tudi baronu Burianu. Današnji »Morgen« piše namreč: Predlog dr. Šusteršičev, ki bi mogel čisto lahko privedi do padca barona Buriana, se žal od nemške strani smatra preveč za akcijo od slovanske opozicijske strani, vsled česar so Nemci sklenili, da se akciji, kateri načeljuje dr. Šusteršič, ne bodo pridružili. Vendar pa se mnogo opaža dejstvo, da stoji krščanski socialci v svojem srcu na strani dr. Šusteršičevi in celo grof Latour je v svojem govoru precej jasno povedal, da velik del gosposke zbornice ne more popolnoma odobravati politike barona Buriana. Zato kljub temu, da bodo Nemci glasovali za voljo vlade vsi skupno proti predlogu dr. Šusteršiča, ni nič kaj gotovo, ali se bo mogel baron Burian dolgo vzdržati. Zakaj stališče barona Buriana je že od tistega časa, ko ga je dr. Šusteršič prijel v poslanski zbornici, omajano. Govori se, da se ima Burian le cesarjevi poti v Bosno zahvaliti, da ni že moral odstopiti. Burianu se vrhtega upravičeno očita, da še danes ni popolnoma pojasnil dejstva, da se je za dva milijona kron bosenskih gozdov naravnost stran podarilo in jako slab vtis so napravile tudi njegove zadnje izjave v ogrskih delegacijah, kjer se je izrekal naravnost za najtoplejšega zastopnika mažarskih interesov.

Dunaj, 14. novembra. Med delegati vlada vsled dr. Šusteršičevega govora velika nervoznost in zadrega. Da vzdrže vlado, so namreč nemški delegati primorani glasovati zoper predlog dr. Šusteršičev, torej zoper predlog, ki so ga sami stavili v poslanski zbornici! Delegat Lecher je danes polemiziral na dolgo in široko z dr. Šusteršičem, da reši Nemce saj nekoliko iz tega zanje tako neprijetnega položaja. Dejal je, da resolucija dr. Šusteršičeva ni več času primerna, ker se je od takrat, ko je vsa avstrijska zbornica glasovala zanj, veliko izpremenilo. Baron Burian je sicer res podelil mažarski agrarni banki kljub soglasnemu protestu avstrijske zbornice koncesijo, vendar pa nima ta banka več prvotno nameravanega monopola za odkupovanje kmetov, ker

ima o tem vprašanju odločevati le bosenski sabor. Zelo je seveda obžalovati da je dobila mažarska banka koncesije brez parlamentarnega vota, toda če bo parlament delaven, bo kaj takega v prihodnje nemogoče. Govornik apeluje na dr. Šusteršiča, naj ves svoj velik vpliv zastavi za to, da bo mogel parlament delovati, da take reči ne bodo več mogoče. Za akcijo, ki jo vodi dr. Šusteršič, Nemci ne bodo nikoli glasovali.

Dunaj, 14. novembra. Za Lecherjem je govoril socialni demokrat Seitz. Govornik je z največjo oostrostjo prijel barona Buriana in izjavil, da bodo socialni demokrati najkrepkeje podpirali resolucijo dr. Šusteršičevo. Burianova politika ne samo kmetom, ampak tudi delavcem sovražna.

Dunaj, 14. novembra. Za Seitzem je govoril Baerenreither, ki je povdarjal potrebo, da se prebivavci anekti-tirnih dežel s pametno politiko pridobijo za monarhijo.

Dunaj, 14. novembra. Baron Burian je odgovoril dr. Šusteršiču pozno popoldne. Dr. Šusteršičeva resolucija je dobila glasove »Slovanske Unije« in socialnih demokratov, dvomljivo je le, bo li glasoval zanj Mandić, član »Sav-veza južnih Slavena«; o Ploju je že zdaj gotovo, da bo glasoval z Nemci za vlado!

ČEŠKOAGRARNI SHODI.

Praga, 14. novembra. Češki agrarci so priredili včeraj 132 protestnih shodov glede na protiaagrarno politiko.

TRIDENTINSKI OBČINSKI ZASTOP RAZPUŠČEN.

Trioent, 14. nov. Zaradi nasprotstva med strankami v neki gospodarski zadevi je tirolski namestnik razpustil tridentinski občinski zastop. Vladni komisar je odstopil župan dr. Silli.

CESAR O DRAGINJI.

Dunaj, 14. novembra. Pri sobotnem delegacijskem cerclu se je cesar nasproti nekemu delegatu izrazil tudi o draginji. Cesar je dejal: »Zelo je žalostno, da se je draginja tako razpasla. Jaz vem, kako ljudstvo silno trpi pod draginjo in močno obžalujem, da se niso našla še sredstva, da se draginja omeji in ustavi«.

LEV TOLSTOJ V SAMOTI.

Peterburg, 14. novembra. Grof Lev Tolstoj se je s svojim zdravnikom dr. Makowitzkim podal v nek samostan v guberniji Kaluga, 200 milj severozahodno od Moskve. Tam je njegova sestra Marija Nikolajevna že 12 let nuna v nekem samostanu, v bližini pa je moški samostan, kamor je Tolstoj šel in bil od menihov prijazno sprejet, čeprav je od oficijelne ruske cerkve izobčen. Tolstoj se je peljal v kaluško gubernijo v III. razredu z delavci in kmeti in je vzel s seboj le 38 rubljev. Rodbini je pustil pismo, v katerem pravi, da so mu žurnalisti, fotografi za kinematograf, potem agenti fonografskih družb in pisatelji zagrenili življenje. Vrhtega mulksus preseda in zato hoče zdaj kot samotar umreti v revščini kakor učene Kristov.

Poizkušev samoumor Tolstojevе žene.

Ko je Tolstojeva žena v četrtek izvedela, da je Tolstoj pobegnil puščavo, je mlo plakala in omedlela. Ko se je zavedla, si je hotela z nožem prerezati žile, a so to preprečili. Pozneje je hotela skočiti v ledeno vodo, a zadnji hip so še preprečili obupni čin grofice.

Zakaj je vstopil Tolstoj v samostan.

Iz Varšave poročajo, da je vstopil Tolstoj zato v samostan, ker ni mogel več prenašati izobčenja iz pravoslavne cerkve. Tolstoj hoče kot menih delati pokoro in se ne namerava vrniti k svoji rodbini.

VELIKA KRIZA NA ANGLEEM. K

London. Jutri se zbere svetovalstvo krone, da odloči o razpustu poslanske zbornice in o novih volitvah.

GROZOVIT UMOR V BEROLINU.

Berolin, 14. novembra. Tu je žena zidarja Richterja umorila svoje 4 do 5 let stare otroke in se potem sama obesila.

VELIKANSK USPESH MARCONIJEVEGA BRZOJAVA.

Rim, 14. novembra. Tu so v navzočnosti kralja in vladne komisije dospele brzobjavke po Marconijevem brezžičnem sistemu iz Kanade in Massae.

Razne stvari.

Trgovina Bosne in Hercegovine leta 1909. Izvoz govedi je znašal 85.394, uvoz 18.148; ovac je bilo izvoženih 89.308. Prešičev se je izvozilo 26.118 živih in 44.611 zaklanih. Kož se je izvozilo 12.306, uvozilo 7720. Največji izvoz odpade v Bosni na les, ki se ga je izvozilo 7 milijonov meterskih stotov. Potem pridejo suhe slive, ki se jih je lani vsled slabe letine izvozilo le 4.490.693 meterskih

stotov. Raznega drugega blaga se je izvozilo 10.796.580, a uvozilo 8.173.418 metterskih stotov. Ves izvoz znaša 122 milijonov 979.368 kron, uvoz pa 139 milijonov 539.540 kron, deficit v trgovini torej 16.559.172 kron, ki ga pa je v prvi vrsti povzročila slaba letina sliv.

Moderni veliki parniki. V 19. stoletju proti koncu petdesetih let se je zgradilo parnik »Great Eastern«, ki je bil dolg 207 m, širok 25-2 m ter je imel 27.500 ton. Od tega časa do zadnjih let se še ni zgradilo tako velike ladje. Leta 1899. zgrajeni angleški parnik »Oceanic« je bil sicer nekoliko daljši (209 m), toda za 4-2 m ožji ter je imel tudi manj ton. Šele v 20. stoletju so začeli graditi večje ladje, in sicer je bila ena prvih parnik »Celtic«, zgrajen l. 1901, ki je mogel nositi čistih 20.908 ton. Prvi nemški parnik, ki je presegel v velikosti »Great Easterna«, je bil Viljem II., zgrajen leta 1902, ki je bil dolg 215,3 m, ter je imel prostora za 19.361 ton. Precej večja sta oba parnika »Lusitania« in »Mauretania«, ki sta last Cunardove linije in katerih ima vsak 32.000 čistih ton. Oba ta dva parnika presegata največji nemški parnik »George Washington«, last severnemškega »Lloyda«, za 5000 ton. V teku novembra pa bodo spustili v ladjedelni podjetja Harland & Wolf v Belfastu parnik »Olympic« v morje, ki bo last družbe Withe Star Line in bo eden največjih, kar se jih je kdaj zgradilo. Dolg bo 259 m, širok 28 m ter bo mogel nositi 45.000 ton. Hamburg-Amerika-Linie pa je pred kratkim naročila ladjo, ki bo sicer šele 1913 dodelana, a bo gotovo največja na svetu. Dolga bo 268 m, široka 29-25 m, ter bo mogla nositi 50.000 ton, a zavzeti v vodi prostornine za 60.000 ton. Torej bo še enkrat večja kot »Great Eastern«. Tudi brazilska vojna ladja »Rio de Janeiro«, največja, kar se bojnih ladij tiče, ki bo zavzela v vodi prostornine za 32.000 ton, bo poleg omenjenega parnika prav majhna.

Iz Portugalske.

Neverjetno je skoro dejstvo, da sedanja republikanska vlada še dosedaj ni izdala nobenih uradnih podatkov, koliko ljudi je bilo umorjenih in ranjenih v bojih 4. in 5. oktobra. To samo kaže, kako skušajo republikanci prikriti na zunaj vse, kar bi jih moglo staviti v slabo luč. Prvotna vest, da je ošlo na lizbonskih cestah na stotine abitih, se je izkazala kot pretirana, in danes zatrjujejo dobro informirani ljudje, da so imeli republikanci le malo izgub. Častniki onih polkov, ki so se v začetku kazali še zveste kralju, a so med bojem prestopili k revolucionarjem, se danes hvalijo, da bi sploh ne pustili resno streljati. Navidezni boj je trajal samo zato poldrug dan, ker niso častniki vedeli, kje se kralj v trenutku nahaja. Preje niso hoteli prestopiti k republikancem, dokler niso natančno vedeli, da je kralj pobegnil ter da je prez vsakega vojaškega varstva. Med tem časom so pustili moštvu streljati, da se je fingiralo boj. — Gotovo pa je to-le: Pri vojni mornarici sta se uprja republikancem le dva častnika z maloštevilnim moštvom. Zato so bili ti že v prvih urah vstaje ustreljeni. Na cestah so zavzele republikanske čete takoj pozicije, v katerih so se mogle zelo dobro braniti. Vsled tega je padlo 20 konjenikov kavalerijskega oddelka 4. polka, ko so atakirali neko tako pozicijo. Ravnotako je tudi municipalna garda večkrat naskočila barikade ob oristanišču, pri čemur jih je bilo mnogo ubitih in ranjenih. Vse ostalo je bilo samo navidezen boj in danes ni več dvoma, da ni le ministrski predsednik Teixeira de Sousa pomagal republikancem, temveč tudi vojni in mornariški minister, kar se pravi, da so kralja izdali. Zato se sramujejo priznati, da je ošil ves junaški boj republikancev v resnici samo komedija.

Da bo provizorična vlada prvi trenutek porabila za preganjanje cerkve in verskih družb, je bilo takoj v prvem trenutku že jasno in v tem oziru ni ošlo nobenih presenečenj. Ako je sedaj

uvedla republikanska vlada »tiskovno svobodo«, je to samo svoboda na visticah. Kajti, ako bi le en sam list napadel sedanjo republikansko vlado, potem bi republikanski mob kratkoinmalo napadel raznašalce in prodajalce tega časopisa in vse natiskano uničil. Potem bi se vdrl v tiskarno lista ter vse na drobno razbilo, kakor se je to zgodilo s katoliškim listom »Portugale«. To ve v Lizboni vsakdo, in besedi »tiskovna svoboda« je le ironija.

Republikancem niso samo na poti duhovniki in menihi, temveč tudi nekdanji diktator Franco in njegovi ministrski tovariši. Te so sicer izpustili proti visokim kavcijam na svobodo, a na cesti se ne smejo pokazati. Tudi v tem pogledu je pričakovati presenečenj. Ljudstvu se tudi pridiguje, da se bo vse kraljevo nepostavno premoženje porabilo za ljudsko dobrobit. V ta namen se preiskujejo kraljevi arhivi ter iščejo razni dokumenti. Bog ve pa, ako ne bo premoženje, ki ga je treba konfiskovati, sproti izginjalo v žepu republikanskih mogočnjakov. Na vsak način pa se danes še ne more govoriti o miru v deželi, kakor tudi ne o odstranitvi novega režima.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Veljavi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
12	9. zveč.	736,0	3,2	brezvevtr.	jasno	
13	7. zjutr.	39,0	-2,6	sl. jug.	*	0,0
	2. pop.	38,9	7,0	sl. jug.	*	
13	9. zveč.	38,2	1,6	sr. zah.	*	
14	7. zjutr.	34,4	7,3	sr. zah.	oblačno	0,0
	2. pop.	32,2	10,0	sr. zah.	*	
Srednja predvčerašnja temp. 4,3°, norm. 4,4°.						
Srednja včerašnja temp. 2,0°, norm. 4,1°.						

Mlade matere

Prilistna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

bi se morale ozirati na tako izborno krepilno sredstvo kakor je Scott-ova emulzija. Z večjo učinkovito močjo, kot jo ima navadno riblje olje je s Scott-ovo emulzijo združen prijeten smetanast okus in zelo lahka prebavnost, ki vas bode prijetno iznenadila in zadovoljila. Otroku se enako koristi in babice priporočajo

Scott-ovo emulzijo

najtopleje mladi materi vsak čas, bodisi pred ali po porodu.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin. Dobiva se v vseh lekarnah. 3109

Globoko potrtem srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog ožir. oče, brat in svak, gospod

ALOJZIJ SACHS

nčitelj v prisilni delavnici

včeraj, dne 13. t. m. ob 11. uri zvečer po dolgi in zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 41. letu svoje dobe mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v torek, dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v prisilni delavnici na pokopališče k Sv. Križu.

Predragega rajnika prigoročamo v blag spomin in pobožno molitev. Ljubljana 14. nov. 1910.

Ivanka Sachs

soproga

Stojan in Mira

otroka.

3354

L. SCHIFFER

priporoča

3351

trboveljski premog

Dovozna cesta

v kosih in orehovec, brikete, trda proga južne železnice in mehka drva v polenih in cepljene.

Briljanti po nizki ceni.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar prva največja domača

exportna tvrdka ur, zlatnine

in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška varstvena znamka:

„IKO“

Cenik zaštonj in poštnine prosto

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem pre'lostno vest' da je naš iskreno ljubljani soprog oziroma oče, gospod

JAKOB ACCETTO

posestnik in stavbenik

včeraj v soboto, dne 12. novembra ob 1/11. uri ponoči, v 56. letu starosti po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rankega bo v ponedeljek, dne 14. novembra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Tabor št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači farni cerkvi sv. Petra in raznih drugih cerkvah.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

LJUBLJANA, dne 13. novembra 1910.

Angela Šušek roj. Accetto, Anica

hčeri.

Jerica

soproga

Fe

1. Avguštin, Viktor, Anton

sinovi.

Anita Accetto

sinova.

Oskar Šušek.

zet.

3345

Št. 19699.

RAZPIS.

Za trebljenje in zavarovanje potoka Radomlja v občinah Lukovica in Prevoje, polit. okraj Kamnik, potrebna na 13.350 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali tudi pavšalnega zneska naj se predložijo do 26. novembra t. l. ob 12. uri popoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlato je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzete trebljenja in zavarovanja potoka Radomlja v občinah Lukovica in Prevoje, politični okraj Kamnik«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 12. novembra 1910.

3343

Šentjanška premogokopna družba otvorila

je v Ljubljani, Selenburgova ulica 7, I. nadstr. svojo

prodajno pisarno

kjer se sprejemajo naročila na domači priznana najbolji in najcenejši

:: karmeljski premog ::

Družba hoče na ta način preprečiti, da bi se pri sednji draginji poljubno zvišale premogu cene — obenem pa olajšati odjemalcem nabavo premoga. — Ona razprodaja premog tudi

na drobno

ter stane isti za kurjavo K 1 20 pri 50 kg franko v hišo postavljeno. — Razen prodajne pisarne v Selenburgovi ulici št. 7, I. nadstr. sprejemajo naročila sledeče tvrdke:

Ivan Babič, Dolenjska cesta

I. Buzzolini, Stritarjeva ulica

Ed. Kavčič, Prešernova ulica

L. Kotnik, Spodnja Šiška

Leskovic & Meden, Pod trančo

I. Mencinger, Sv. Petra cesta.

B. Sevar, Sv. Jakoba trg

Anton Sušnik, Zaloška cesta

Fran Trdina, Stari trg

Ivana Tonih, Tržaška cesta

Uradniško gospodarsko društvo

Kongresni trg

3344 1

* **Jakoba Aleševca Izbrani spisi.** Priredil Jožef Volc. III. zvezek. Kako sem se jaz likal. Tretji del. Ljudske knjižnice 11. zvezek. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena broširani knjigi 1 K 20 h, vezani 2 K. — Ta zvezek zaključuje Aleševčeva povest slovenskega trpina, posejano z najboljšimi biseri pravega ljudskega humorja. Ljudska knjižnica bo z Aleševčimi spisi nadaljevala: v tisku so že »Ljubljanske slike«, sledili bodo mnogi ponatisi iz »Brenčeljina«, dalje »Ričet iz Zabjeka« in Aleševčeve povesti »Petelinov Janez«, »Ne v Ameriko« in »Iz sodnijskega življenja«.

: Naročite „Slovenca“ :

Kurzi efektov in menjic.

dne 12. novembra 1910.

Skupna 4 ^o / _o konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4 ^o / _o konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4 ² / _o papirna renta, februar—avgust	9660
Skupna 4 ² / _o srebrna renta, april—oktober	9660
Avstrijska zlata renta	11550
Avstrijska krona renta 4 ^o / _o	9305
Avstrijska investic renta 3 ¹ / ₂ %	8265
Ogrska zlata renta 4 ^o / _o	111
Ogrska krona renta 4 ^o / _o	9150
Ogrska investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	81
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1865
Kreditne delnice	66125
London vista	241
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11765
20 mark	2351
20 frankov	1908
Italijanski bankovci	95
Rublji	254 ¹ / ₂

C. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani
išče

moški model

za risanje in modeliranje akta, 12 ur na teden. Starost ne čez 30 let. Predstaviti se je osebno pri ravnateljstvu. 3346 3

Ešvegersko
sivo in rdeče
Marzeljsko
Angeljnovo

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana
1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

Učenca

sprejem v trgovino mnogovrstnega blaga.
Ferd. Hlebs v Kranju.
3341

50 % prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; **kri, moč, zdravje** do-sežete in ohranite, ako pijete
SLADIN
Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno
v lekarni **Trnkoczy** zraven rotovža v Ljubljani
ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Gostilna

z gospodarskim poslojem, prostornim dvoriščem in lepim sadnim vrtom se pod ugodnimi pogoji **proda ali da v najem**. Proda se event. tudi samo **skedenj**. Ponudbe pod: »Ugoden nakup« na uprav. lista. 3277

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za **kadilce**.
Glavna zaloga:
Lekarna **Ub. pl. Trnkoczy** v Ljubljani
3427 Cena K 2.— 52—1

Na prodaj je iz proste roke
hiša
poleg Bohinjskega jezera ob deželni cesti z gostilno in z vso opremo. Urejenih je več sob za letovišarje. Pojasnila daje lastnik J. Logar, p. Gorje pri Bledu. 3334 (2)

Dobro in ceno

se kupi obče priznano zaradi minule glavne sezije izgotovljene **obleke za gospode in dečke, ter konfekcije za dame in deklice v**
„Angleškem skladišču oblek“
O. BERNATOVIC
3332 Mestni trg 5.

Babica Franja Gril

se je preselila 3259
iz Rimske ceste 17 na Rimsko 16 v (nekdanjo hišo Kancovo).

Razpisuje se mesto
skladiščnika
Plača in nastop po dogovoru. Ponudbe je poslati na „Gospodarsko zvezo“ v Ljubljani. 3316 3—1

Dobro vpeljana trgovina

s skladiščmi in kletmi eventualno tudi **stanovanje** se odda s februarjem prihodnjega leta v **najem**.
Natančneje se poizve na Poljanski cesti št. 7, I. nadst. 3339

Prepričali se bodete

pri nakupu blaga za moške obleke v trgovini **R. Miklauc, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3** o veliki zalogi sukna in tudi o zelo ugodni ceni. Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Zlate svedinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobodistil. sredstvo
Seydlin
Izd. 1907
O. Seydlin
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Spillmannove povesti:
Zanimivo pisane Spillmannove povesti so obče priznane kot berilo ne samo za mladino, temveč tudi za odraslene, in kakor malokater druge navajajo k čednostnemu in npravno-lepemu življenju. Te povesti imajo tudi mnogo poučnega jedra.
1. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike**. Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. K —40, vezano K —60.
2. zvezek: **Maron**, krščanski deček z Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja kristjanov po Druzih. K —40, vezano K —60.
3. zvezek: **Marijina otroka**. Povest s kavkaških gor. K —40, vezano K —60.
4. zvezek: **Praški Judek**. povest. K —40, vezano K —60.
5. zvezek: **Ujetnik morskoga roparja**. K —40, vezano K —60.
6. zvezek: **Arumugam**, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa. K —40, vezano K —60.
7. zvezek: **Sultanovi sužnji**. Carigradska povest iz 17. stoletja. K —60, vezano K —80.
8. zvezek: **Tri indijske povesti**. I. Namameha in Vatomilko, II. Tahko, mladi misijonar, III. Zadnja pot O. Renéja. K —60, vezano K —80.
9. zvezek: **Kraljičin nečak**. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K —60, vezano K —80.
10. zvezek: **Zvesti sin**. Povest za vlade Akbarja Velikega. K —40, vezano K —60.
11. zvezek: **Rdeča in bela vrtnica**. Rdeča vrtnica ali mladi mučenec iz Singare. Povest iz jutrove dežele. — Bela vrtnica ali mlada spoznavalka. K —40, vezano K —60.
12. zvezek: **Korejska brata**. Črtica iz misijonov v Koreji. K —60, vezano K —80.
13. zvezek: **Boj in zmaga**. Povest iz Anama. K —60, vezano K —80.
14. zvezek: **Prisega huronskega glavarja**. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. K —60, vezano K —80.
15. zvezek: **Angel sužnjev**. Brazilska povest. K —40, vezano K —60.
16. zvezek: **Zlatokopl**. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K —60, vezano K —80.
17. zvezek: **Prvi med Indijanci** ali vožnja v Nikaraguo. Povest iz časa odkritja Amerike. K —60, vezano K —80.
18. zvezek: **Preganjanje indijanskih misijonarjev**. K —60, vezano K —80.
19. zvezek: **Mlada mornarja**. Povest iz Kajene. K —60, vezano K —80.

Za našo mladino. — Koristno berilo je najboljši pripomoček dobri vzgoji. — Najbolj priporočljive so dobre povesti za mladino, ki imajo pa poleg zanimive pripovedne vsebine tudi to prednost, da blažijo in vzgajajo srce, bistrijo um in vzbujajo zdravo domišljijo; med najboljše v plemenitem, nepokvarjenem krščanskem duhu pisane spise prištevamo sledeče:
Za Miklavža:
Robnzon starši. Povest s podobami za otroke. K 1'40. To je stara krasna povest o Robinzonu v novi obliki z okrajšanim besedilom in izredno dobro pogodnimi večbarvnimi slikami; lepšega berila in bolj priporočljive knjige za nazorni pouk naše mladine ne poznamo.
V zverinjaku. Knjiga s podobami za otroke. K —'90, nalepljena na trdem kartonu K 1'50. Lepa knjiga, ki nudi otrokom ne le mnogo zabave, temveč tudi zanimiv nazorni pouk iz naravoslovja. Lahke pesmice nudijo kratek opis naslikanih živali.
Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 1'60. Lepe večbarvne slike in poleg njih kratke, otroškemu razumu primerne pesmice, so otrokom v pouk in jim napravijo veselo iznenadenje.
Slovenski A B C v podobah. K —'80, vezano K 1'20. S pomočjo te knjige se nauči otrok igrati brati. Lepo izvršene slike služijo otrokom tudi za nazorni pouk.
Krasno darilo odrasčeni mladini:
Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. Cena: K 3'—, elegantno vezana K 4'—. To je izredno važna in koristna knjiga za ves slovenski narod.

Šmida Krištofa spisi:
1. zvezek: **Ljudevit Hrastar**. — Golobček. Poslovenil P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan K —60, trdo K —80.
2. zvezek: **Jozafat, kraljevi sin Indije**. Poslovenil P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan K —60, trdo K —80.
3. zvezek: **Pridni Janezek in hudobni Mihec**. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezano K —80, trdo K 1'—
4. zvezek: **Kanarček**. — Kresnica. — Kapelica v gozdu. Poslovenil P. Hugolin Sattner. Mehko vezan K —40, trdo K —60.
5. zvezek: **Slavček**. — Nema deklica. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —40, trdo K —60.
6. zvezek: **Ferdinand**. Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
7. zvezek: **Jagnje**. — Starček z gore. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —70, trdo K —90.
8. zvezek: **Pirhi**. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina). Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
9. zvezek: **Hmeljevo cvetje**. — Marijina podoba. Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
10. zvezek: **Ludovik, mladi izseljenec**. Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
11. zvezek: **Najboljša dedščina**. — Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan K —40, trdo K —60.
12. zvezek: **Rosa Jelodvorska**. Izdalo „Katol. tiskovno društvo v Ljubljani.“ Mehko vezan K —60, trdo K —80.
13. zvezek: **Sveti večer**. Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
14. zvezek: **Povođenj**. — Kartuzijanski samostan. Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
15. zvezek: **Pavlina**. Poslovenil Fr. Salezij. — Mehko vezan K —60, trdo K —80.
Taras V., iz raznih stanov. Pesmice (ponatis iz „Vrtec“) K —25.
Angelček. Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. (Anton Kržič.) — Vsak letnik je zase celota in zelo primeren za darilo otrokom; velja vezan samo K 1'—, Dobi se še 15 raznih letnikov in sicer od l. 1894. do l. 1909.
Vrtec. Časopis s podobami za slov. mladino. Vsak letnik je zase celota in velja vezan K 4'—. Dobe se letniki od l. 1905. do 1909.
Vojska na daljnem vzhodu. Spisal E. Lampe. K 4'80, vez. K 6'—

== Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, knjigarni „Mirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu. ==

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorci pošiljava franco!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pletl, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

Št. 32735.

Razglas.

Radi oddaje dobave in polaganja deščičnih tal za stavbo državne obrtne šole v Ljubljani, vršila se bode dne 15. novembra t. l. ob 10 uri dopoldne pri podpisnem mestnem magistratu ljubljanskem v pisarni stavbnega urada javna pismena ponudbinska razprava.

Proračuni, načrti, stavbni pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni stavbnega vodstva državne obrtne šole v Gorupovej ulici vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne vsakemu na upogled. Ponudbe, katere je staviti se po razpisnem proračunu izročiti je do določenega časa zapečateni in opremljene z 5%, na podlagi skupnega zneska stavljene ponudbe določenim vadijem dražbenoj komisiji v mestnem stavbnem uradu.

V ponudbah navesti je posamezne cene in na njih podstavi preračunjene svote in skupne zneske v številkah in besedah. Izrecno se določa da se ponudbe, katere ne bodo razpisnim pogojem popolnoma zadostovale, oziroma na take, katere se bodo pogojno glasile in ki bodo prekasno ali naknadno izročene ne bode oziralo.

Mestni magistrat si pridržuje delo oddati tudi drugemu nego najcenejšemu ponudniku.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 18. oktobra 1910.

3084

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik.

Laschan I. r.

Ogromni denar prihranite!

Pri nakupu manufakturnega blaga, ako kupite sedaj v trgovini

I. Grobelnik-a
Ljubljana, Pred Skofijo

Ker opustim že koncem t. l. svojo trgovino, se bode

od 7. novembra 1910 naprej

vse manufakturno in modno blago, veliko sukna in raznovrstne tkanine oddajalo

globoko izpod navadnih cen.

Ne zamudite prilike! Vse blago je prosto ogledati, nikdo ne bo siljen kupiti.

Pozor!

3258

Za gosp. trgovce, krojače in šivilje je prilika, večje partije po izvanredno malih cenah nabaviti!

KLOBUKI, CILINDRI

čepice, kravate, perila samo zadnje novosti v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdič

3012

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrgovina
v Ljubljani

Mestni trg št. 22 in 23.

1816 1 Narodno podjetje.
Nizke cene. Solidna pos.režba.

Najvažnejše je, da se kupi **perje in puh** popolno čisto in brez vsega duha.

Tako **perje in puh** se dobi pri znani tvrdki

Anton Šarc v Ljubljani

Selenburgova ul. 5, na vogalu Knaflcove ul. (nasproti glavne pošte)

po sledečih cenah:

Perje 1/2 kg po . . .	K 1'68	Puh siv 1/2 kg po . . .	K 5'25
" " " " " " " " " " " "	2'50	" " " " " " " " " " " "	6'25
" " " " " " " " " " " "	3'35	" bel " " " " " " " " " "	6'75
" " " " " " " " " " " "	4'20	" " " " " " " " " " " "	8'35
" " " " " " " " " " " "	5'85	" " " " " " " " " " " "	10'—

Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

2964 1

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsako vrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši.

Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

ROBERT SMIELOWSKI

: arhitekt in mestni stavbni mojster :

usoja si vljudno naznaniti, da se je s svojo stavbno pisarno preselil na

Rimsko cesto št. 2 (Recherjeva hiša).

Obenem se priporoča slav. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se izvrše najsolidnejše in po zmerni ceni.

3261

(6)